

Matijas Edvardson

**DOBRE
KOMŠIJE**

Preveo sa švedskog
Nikola Perišić

■ Laguna ■

Naslov originala

Mattias Edvardsson

GODA GRANNAR

Copyright © Mattias Edvardsson 2020

Translation copyright © 2021 za srpsko izdanje, LAGUNA

Ovo je roman. Svaka sličnost sa stvarnim komšijama ili naseljima potpuno je slučajna.

Good fences make good neighbors.*

Robert Frost

---

* Engl.: Dobre ograde stvaraju dobre komšije. (Prim. prev.)

1. MIKAEL

POSLE NESREĆE

Petak, 13. oktobar 2017.

Čim sam otvorio vrata, začuo sam sirene. Grupica učenika koji su se zadržali u školskom dvorištu pogledala je u mom pravcu i mahnula mi.

„Prijatan vikend.“

Pričvrstio sam torbu sa sportskom opremom na prtljažnik bicikla, a torbu s laptopom smestio u korpu napred. Kada sam skrenuo u podvožnjak ispod velikog puta, pustio sam pedale i osetio vetar na licu. Na ivici trotoara sedele su dve devojčice koje sam prepoznao iz Belinog obdaništa. Držale su ruke oko usta i hukale kao sove. Zvuk je odjekivao kroz tunel, a devojčice su se smejale.

Na uzbrdici su mi se butine već kočile od mlečne kiseline, ali sam nastavljao da pritiskam dok se znoj slivao s mene. Na ledini je ležala zaboravljena kožna lopta natopljena vodom, a na igralištu su se ljuljaške njihale tamo-amo na jakom vetru. Pozdravio sam ženu čija je pudla podigla zadnju nogu uz banderu.

Zvuk sirena se približavao. Bacio sam pogled preko ramena, ali nisam ugledao plava svetla. Ovde nema puteva za automobilski saobraćaj, zelena površina je okružena pešačkim i biciklističkim stazama. Između ostalog smo se baš zato preselili u

Varoš. Ovde naša deca mogu biciklom da stignu od kuće do škole i svojih drugara, bez potrebe da zalaze među automobile.

Otvorio sam usta i gutao sveži jesenji vazduh. Osećaj slobode, sledi nam čitav vikend bez ikakvih obaveza. Zaista sam čeznuo za prilikom da ostavim sve i jednostavno malo bivstvujem. Provodim vreme sa svojom porodicom. Možda mi preostane neki sat i za okresivanje ograde, kao što sam obećao, ali to bi moglo da sačeka i do proleća.

Kada sam skrenuo na biciklističku stazu koja vodi do malog imanja na kom stanujemo, u susret su mi pošle naše prve komšije Oke i Gun-Brit. Žustrim korakom, ruku pod ruku. Sada je već prošlo nekoliko dana otkako sam ih video. Tako to ovde funkcioniše. Od rane jeseni do kasnog proleća svi se zatvaraju i iščezavaju. Tek krajem aprila nešto počinje da se događa. Kada nestane inje, a vazduh se ispuni polenom, dvorištima zavladaju klinci koji voze trotinete i šutiraju loptu, namazani mlekom za sunčanje i opremljeni kačketima. Začuje se kašljanje prve kosilice za travu, neko uspravi merdevine da bi očistio oluk, i tako to počinje. U dvorištima iskrsavaju mame pogleda prikovanih za mobilne telefone s modernim naočarima za sunce i tate sa otromboljenim stomacima u premalim šorcevima. Ceo kraj se na tri meseca pretvori u letnju idilu, sa trampolinama i bazenima na naduvavanje. Sve postaje glasnije, a dani imaju sve više sati. I tako do kraja avgusta, kada ponovo počne škola. Hladni vetrovi i jesenje lišće. Mrak, kiša i tišina. Tada se zaboravlja na sve ono što je bilo rascvetano i živo i teško je poverovati da će se svetlost ikada vratiti.

Kada nastupi mrak, čak i komšije penzioneri zatvaraju vrata za sobom. Oke se bavi jesenjim pospremanjem vrta, pere pločnik crevom, uklanja paukove mreže iz svakog ćoška i uvija baštenski nameštaj u najlon, uz pažnju na kojoj bi mu mogao pozavideti svaki konzervator. Gun-Brit se uskoro pojavljuje još samo kao radoznala silueta na kuhinjskom prozoru. Nadzornica naselja. Njoj ništa ne promiče, čak ni plastična kesa koja se vijori u prolazu.

„Ehej, zdravo“, rekla je Gun-Brit kada sam joj se dovoljno približio na biciklu.

Ja sam počeo da krivudam, kolebajući se da li da stanem kako bih razmenio nekoliko reči s njima ili samo nastavim da okrećem pedale. Najradije bih samo produžio kući, svojoj porodici. Ali baš kada je trebalo da se mimoidem s njima, Oke koraknu na biciklističku stazu, primoravajući me da stanem.

„Jesi li čuo tresak?“, upitao me je.

„Nama se učinilo da je neki sudar“, rekla je Gun-Brit.

Spustio sam noge s pedala.

„Sudar?“

„Valjda si čuo sirene?“, odvrati Oke.

Gun-Brit pokaza u prazno, kao da se zvuk kovitla tamo negde iznad nas.

„Je li bilo ovde u blizini?“, upitao sam.

„Teško je reći.“

Oke pokaza glavom u pravcu našeg dvorišta.

„Čulo se odande.“

„Verovatno sa velikog puta“, dodala je Gun-Brit.

Tako svi zovu put sa ograničenjem brzine od šezdeset kilometara na sat koji kružno opasuje Varoš, prolazi pored supermarketa *Ika* i državne prodavnice alkohola, pa nastavlja prema auto-putu E6, gde počinje ravnica oblasti Skone, dok se na zapadu uzdiže Uvrnuti torzo,* a na istoku zvonik katedrale u Lundu.

„Približava se“, rekao je Oke.

Sve troje smo osluškivali. Bio je u pravu, sirene su zavijale sve glasnije.

„Uopšte me ne iznenađuje. Ljudi voze kao ljudi“, rekla je Gun-Brit. „Ali nemaš razloga za brigu. Bjanka i deca su se vratili kući pre pola sata.“

Bjanka. Deca.

---

* Poznati oblakoder u Malmeu, najviša zgrada u Skandinaviji. (Prim. prev.)

Nešto mi je zatreperilo u grudima.

„Okej“, rekao sam, žureći da se ponovo popnem na bicikl.

„E pa, prijatan vikend“, rekla je Gun-Brit pre nego što sam nastavio dalje.

Na ostatku puta do našeg dvorišta misli su mi jurile kroz glavu. Trebalo je da Bjanka kupi hranu za vikend pošto bude pokupila decu, ali oni su se sada već vratili. Kod kuće su, na sigurnom. Vilijam verovatno sedi na sofi sa svojim ajpedom, a Bela pomaže Bjanki u kuhinji.

Zvuk sirena je sve glasnije grmeo između kuća.

Butine su mi otežale, listovi se grčili. Još dvadeset metara do našeg dvorišta. Iza neke ograde zalaja pas, i ja istog trenutka shvatih da su sirene začutale.

Kada sam zašao za ugao i ušao u dvorište, zablesnuše me rotaciona svetla. Asfalt, živice i niske ograde, sve je bilo okupano treptavom plavom bojom.

Zadržao sam dah. Noge su mi neumorno okretale pedale. Ustao sam sa sedišta i ukočeno se zagledao u zaslepljujuća plava svetla.

Nasred ulice je ležao crveni bicikl. Izgledao je nekako zgužvano, točkovi su bili iskrivljeni, a upravljač je štrčao pravo uvis. Kraj njega je stajala Žaklina Selander, naša komšinica iz broja petnaest. Lice joj je bilo belo. Na ustima joj se ocrtavao okamenjen krik.

Kola hitne pomoći su se zaustavila ispred naše živice od tuja, i tu su čučala dva bolničara odevena u zeleno. Na asfaltu ispred njih ležala je Bjanka. Moja voljena supruga.

2. MIKAEL

PRE NESREĆE

Leto 2015.

Fabijana i Žaklinu Selander sam upoznao tek što smo se doselili ovamo. Bela je tog vikenda punila tri godine i trebalo je da montiram novo dečje sedište za auto koje sam kupio na internetu po bagatelnoj ceni. Sunce mi je pržilo vrat dok sam stajao tako poguren kao neki preznojeni smoki sa aromom sira, napola zavučen u auto, i cimao sigurnosni pojas koji je bio za nekoliko centimetara širi od posranih rupica kroz koje ga je trebalo provući prema uputstvu za upotrebu. Psovke su mi kuljale iz nosa i uglova usta. Nisam ni primetio da mi se neko prikrao otopozadi.

„To je onaj novi redizajn, jelda?“

Pojas mi iskliznu iz ruku, a prokletu dečje sedište se prevali na stranu. Pošto sam uspeo da se nekako iskobeljam sa zadnjeg sedišta i koliko-toliko obrišem znoj sa čela, ugledao sam dečaka u šorcju s tregerima i kačketom na kom je pisalo BMW. Stajao je na našem prilazu i merkao auto.

„Ovo je sportski model“, rekao sam.

„Pa znam“, odvrati dečak. „Redizajn.“

Koliko mu je moglo biti godina? Dvanaest, trinaest?

„Dizel-motor“, nastavio je. „Hibrid sa priključkom, jelda?“

„Sigurno si u pravu“, rekao sam.

Momak se osmehnuo.

„Naravno da jesam.“

Zapravo sam bio u stisci s vremenom, ali nisam želeo da ispadnem neljubazan.

„Ja sam Fabijan“, rekao je dečak. „I ja živim u ovom naselju.“

Stambena oblast na rubu Varoši bila je izdvojena na mala naselja, od kojih se svako sastojalo od asfaltiranog kvadrata okruženog sa četiri ili više istovetnih vila iz prve polovine sedamdesetih godina. Svako naselje je dobilo simpatično ime iz neke knjige Astrid Lindgren: Bulerbi, Leneberja, Saltkrokan i Dolina trešanja. Mi smo stanovali u Galamdžijskoj ulici. *Baš kao i Lota*, rekao sam svojoj deci, a ona su me samo pogledala bez razumevanja.

„Onda ćemo biti komšije“, rekao sam dečaku koji se zvao Fabijan.

„Okej“, odvratio je, pa pomilovao volvov branik kao da je neka životinja. „Trebalo je umesto njega da kupite BMW. Više se dobije za uloženi novac.“

Nasmejavao sam se na to, dok je on izgledao smrtno ozbiljno.

„BMW 530 turing“, rekao je. „Taj ima dvesta sedamdeset dve konjske snage. Koliko ima ovaj?“

„Ne znam.“

Za mene je automobil prevozno sredstvo. Ne tražim mnogo toga osim relativno neutralne boje farbe i dovoljno prostora u prtljažniku.

„Dvesta petnaest“, rekao je dečak.

Zvučao je sigurno u ono što tvrdi.

Upravo sam nameravao da se ponovo zavučem u auto sa dečjim sedištem kada se u dvorištu pojavila žena.

„Znači tu si, Fabijane!“

Bila je okružena nekim posebnim sjajem. Dugonoga, u kratkom šorcju, i toliko preplanula da su joj zubi beli poput paste blistali na licu, baš kao i nebeskoplave oči.

„On voli automobile“, rekla je.

„I ja sam to počeo da podozrevam.“

„Ja volim BMW“, rekao je Fabijan.

Žena koja je izgleda bila dečakova majka nasmejala se i ispružila ruku sa dugim ružičastim noktima.

„Znači, vi ste ti novi stanari? Nula-osmice,* kako sam čula?“

Nula-osmice? Zar se i dalje tako kaže? Nisam poznavao nikog ko i dalje ima fiksni telefon, i pozivni brojevi će uskoro sasvim sigurno biti zaboravljeni baš kao i gramofonske ploče i telefonski aparati od bakelita.

„Hm, da, tako je“, odvratio sam, pa protrljao dlan o šorc pre nego što sam se rukovao. „Mike.“

„Ja se zovem Žaklina. Fabijan i ja živimo tamo, u broju petnaest.“

Pokazala je prema kući iza prilaznog puta na kom je korov bujao između kamenih ploča, a ograda visoka jedan metar izgledala je kao da joj je potreban novi sloj farbe. Na zidu kraj ulaznih vrata videli su se konjska potkovica i drveni visuljak koji proizvodi zvuke kada dune vetar, kao i jedinica srebrne boje i petica koja je stajala malo ukrivo.

Ja sam dotad već uklonio sa fasade metalne cifre koje su otkrivale naš kućni broj. To je zahtevala Bjanka. Pristala je da stanuje u trinaestici samo pod uslovom da odmah uklonimo taj zlosrećni broj sa zida.

„E pa, nadam se da će vam biti lepo ovde“, rekla je naša nova komšinica Žaklina. „I vi imate decu, je l' tako?“

Klimnuo sam glavom. Znoj mi se slivao niz čelo, a majica mi se lepila za miške.

„Bela je nedavno napunila tri godine, a Vilijam ima šest.“

Fabijan i njegova majka su razmenili poglede.

„Moramo da idemo“, rekla je Žaklina kratko mahnuvši rukom. „Vidimo se!“

---

* 08 je pozivni broj za Stokholm. (Prim. prev.)

Krupnim koracima se udaljila kroz naselje, a Fabijan se spotakao u želji da održi korak s njom. Na prilazu broju petnaest okrenuo se i upiljio u mene. Odvratio sam mu osmehom.

Čim sam postavio dečje sedište na njegovo mesto u autu, ušao sam u kuću i ispričao Bjanki za komšije.

„Žaklina Selander? Ona je nekad bila foto-model. Živela je u SAD.“

„Otkud to znaš?“, upitao sam je.

Bjanka je naherila glavu, izgledajući isto kao jedne od onih letnjih noći osam godina pre toga, kada su me potpuno očarale njene pege i jamice na obrazima.

„Internet, dragi.“

„Proverila si komšije?“

Nasmejala se.

„A šta si ti mislio? Ne pristaje se na selidbu od šeststo kilometara a da prethodno ne saznaš kakve ćeš komšije imati.“

Naravno. Cmoknuo sam je u potiljak.

„Dakle, šta još znaš, Lizbet Salander?“

„Ne baš mnogo. Oni stariji supružnici u broju dvanaest zovu se Oke i Gun-Brit. Deluju prilično obično, tipična generacija iz četrdesetih godina. Gun-Brit ima cvet kao profilnu sliku na *Fejsbuku* i voli šlager-orkestre. Izgleda da Oke nije prisutan na društvenim mrežama.“

„Okej.“

Kao neko ko je oduvek živeo u stanu, imao sam poteškoća da razumem tu potrebu da se sazna sve o svojim komšijama, ali su, prema Bjankinim rečima, stvari stajale sasvim drugačije kada su u pitanju naselja s porodičnim kućama. Ovde se komšije ne mogu izbeći na isti način kao u gradu.

„Pronašla sam tek poneku sliku Žakline Selander, ali mišlim da je bila poznatija u inostranstvu nego ovde. U svakom slučaju, izgleda da živi sama sa svojim sinom u broju petnaest.“

„A šta je sa brojem četrnaest?“, upitao sam.

„Tamo stanuje Ula Nilson, rođen iste godine kao i ja. Deluje

mi prilično tajanstveno. Ali...“

Nakratko je začutala, pa razrogačila oči kako bi pokazala da je pronašla nešto senzacionalno.

„Nalazi se u *Leks-bazi*.“*

„Šta? Kriminalac?“

Jer valjda se tako dospeva u *Leks-bazu*?

„Verovatno nije“, odvrati Bjanka. „Ali osuđen je za nasilje.“

„A ti si pročitala presudu?“

„Razume se. Živećemo tik uz te ljude. Ti si dete sa asfalta, dragi. Ne kapiraš kako sve funkcioniše na ovakvim mestima.“

„Možda je umesto toga trebalo da izaberemo neku kućicu u Laponiji“, rekao sam ja.

„Što se mene tiče, može. Samo da nije toliko nenormalno hladno.“

Uzdahnuo sam. Bilo je tipično za Bjanku da paranoiše bez potrebe, jer je bila prosto zavisna od osećaja sigurnosti. Ali naravno, nije bilo nikakvo čudo što je njena zabrinutost eskalirala pošto smo se našli u sasvim novom okruženju u kom nismo poznavali baš nikoga.

Mi smo u velikoj meri bili primorani da se preselimo, a ja sam bio zadužen za održavanje visokog morala. Dugovao sam to Bjanki. I deci.

Selidba u oblast Skone predstavljala je ponovni početak. I ništa nije smelo da nam to pokvari, a najmanje neke tamo komšije.

„Sigurno će sve biti dobro“, rekla je Bjanka, spustivši šaku preko moje. „Ne želim da te plašim. Mislim, Galamdžijska ulica broj trinaest. Šta bi moglo da krene po zlu?“

---

* Švedski internet sajt otvoren 2014. godine na kom svako može pretraživati privatna lica i firme koje su bile predmet istrage pred švedskim sudovima od 2009. godine pa nadalje. (Prim. prev.)

3. MIKAEL

POSLE NESREĆE

Petak, 13. oktobar 2017.

Kola hitne pomoći su se okrenula u naselju, a čim su izašla na veliki put, sirene su ponovo zaurlale.

Ja sam ostao da stojim u nepodnošljivoj tišini, kao u nekoj džinovskoj provaliji gde iščezavaju i vreme i prostor. Zavijajuće sirene su sa sobom odnele svu svetlost, i nebo se smračilo bez ikakvog objašnjenja. Sve je stalo. Video sam jedino poglede komšija, izobličene strahom, na samoj granici gde počinje panika.

„Mama! Mama!“

Iz kapije su izjurili Bela i Vilijam samo u čarapama. Ja sam se sagnuo i prihvatio ih u zagrljaj.

„Šta se desilo?“, upitao je Vilijam. „Gde je mama?“

Sve se okrenulo naglavce. Nisam znao šta da radim.

„Mamu je udario auto“, rekao sam.

„Šta?“

Bela je neutešno plakala.

„Sad je voze u bolnicu“, rekao sam, držeći decu u zagrljaju.

U grudima mi se nešto raspuklo, borio sam se za dah.

Na ulici ispred nas stajali su Žaklina i Fabijan, okamenjeni, u šoku. Iza njih se pojavio Ula, takođe u trku.

„Mama“, ridala je Bela. „Neću da umre.“

„Tata, valjda neće da umre?“, pitao je Vilijam.

Njihov strah mi je razdirao telo. Ovo ne može biti istina.

„Zašto je sela na bicikl?“

„Htela je da ode do *Ike*“, rekao je Vilijam. „Na deset minuta, maksimalno. Ja sam obećao da ću čuvati Belu.“

„Mislio sam da ste već išli do *Ike*?“

„Jesmo, ali mama je zaboravila feta-sir.“

Kada sam ustao, svet se zaljuljao oko mene. Držao sam decu za ruke dok sam se teturao napred, obnevideo.

„Pratićemo hitnu pomoć.“

Ključevi volva su mi ležali u džepu.

„Valjda nećeš da vodiš decu tamo?“, upita Žaklina.

Trebalo je da drži jezik za zubima. Upravo je udarila Bjanku autom. Nisam mogao da je gledam.

„Zasad ih bolje ostavi ovde“, rekao je Ula.

Već je hvatao Belu za ruku kada sam se usprotivio i otrgnuo svoju decu od njega.

„Nema šanse.“

Beli je lice bilo musavo od plača.

„Hoćemo i mi s tobom“, rekao je Vilijam.

Oklevao sam. Već sam ranije bio u urgentnom centru u Lundu. To je mesto koje treba izbegavati ako je ikako moguće, i nikako nije za malu decu.

„Volim vas oboje“, prošaputao sam, dodirujući se obrazima s njima. „Mislim da će biti bolje da sačekate ovde kod kuće.“

Bio sam rastrzan između želje da ih držim kraj sebe kako bih ih utešio i spoznaje o tome da će za njih verovatno biti bolje da ne krenu sa mnom.

„Pozvaću Gun-Brit“, rekao sam. „Ona i Oke će malo biti sa vama. A ja se brzo vraćam.“

„Okej“, rekao je Vilijam, uzevši mlađu sestru za ruku.

„Je l' se i mama brzo vraća kući?“, zabrinuto upita Bela.

Zagrlio sam ih, u pokušaju da ih umirim.

Kada sam seo za volan, Žaklina je prišla automobilu. Pokreti su joj bili usporeni. Treptala je i gutala pljuvačku, s rukom na ustima.

„Ja... ja... sve se odigralo tako brzo. Iskrsla je niotkud.“

Ja sam zatvorio vrata i upalio motor. Nisam imao ništa da joj kažem.

Ula je morao da odskoči u stranu kada sam krenuo u rikverc. Okrenuo sam se u naselju, a u retrovizoru sam video svoje voljene mališane izbezumljenih lica. Mahnuli su mi kada je volvo uz trzaj sišao na veliki put iza živice od tuja.

Nagazio sam gas.

Ruke su mi se tresle, noge podrhtavale. Video sam samo asfalt ispred auta, sve ostalo je bilo zamagljeno i izobličeno. Ali u glavi mi je grmeo onaj užasan prizor. Bjankine sklopljene oči, modra boja oko usana, rane, otoci.

Izašao sam volvom na auto-put nadvijen nad volanom. Očajnički sam trubio nekom fijatu koji se baškario u brznoj traci, pa zatim projurio kraj njega po desnoj strani.

Izvadio sam mobilni i pozvao Gun-Brit. Na neki neobjašnjiv način uspeo sam da joj saopštim šta se dogodilo. Sa druge strane linije zavladała je tišina.

„Alo? Jesi li tu?“

„Sačekaj“, rekla je Gun-Brit.

Doviknula je Okea. Mora da je rukom pokrila mikrofon telefona, jer je sve zvučalo udaljenije. Rekla je nešto o tome kako je znala.

Šta je znala, dođavola?

„Žaklina je sigurno bila pijana“, rekla mi je zatim na uvo.

„Misliš?“

„Mora da je vozila prebrzo.“

Po naselju su svi stanovnici Galamdžijske ulice vozili sporo kao puževi. Svi osim Žakline.

„Gospode“, rekla je Gun-Brit. „Bjanka!“

Zamolio sam je da što pre ode kući kod dece i drži ih dalje od Žakline i Ule. Obećao sam da ću joj se javiti čim budem nešto saznao.

„Moliću se za Bjanku“, rekla je Gun-Brit.

Ušao sam u Lund preko kružnog toka kod tržnog centra *Nova* i nastavio Severnim prstenom. Oko mene su se ljudi zaustavljali pitajući se šta se događa. Trenutak uzbuđenja, nagoveštaj drame u njihovoj svakodnevicu. Pet sekundi kasnije nastavljali su po starom, dok je moj život stajao u mestu.

Kako je moguće da Žaklina nije primetila Bjanku? Trebalo bi da bude nemoguće ikoga zgaziti u našem malom naselju, čak i za nekoga kao što je Žaklina.

U sledećem trenutku sam i ja krenuo prebrzo i izgubio kontrolu, pa se auto odbio o ivicu trotoara. Senzor za parkiranje je zapištao, opsovao sam.

Ispred sebe sam ugledao tablu *Urgentni centar*.

Brzo sam okrenuo volan i dospeo u pogrešan smer. Neki tip sa pletenom kapom i zulufima skočio je na pešačko ostrvo kako bi izbegao da bude pregažen.

Ogorčeno se razmahao rukama, ali ja sada nisam imao vremena da razmišljam o tome. Ugurao sam volvo na parking-mesto i otkopčao sigurnosni pojas.

Nesrećan slučaj.

Mora da je bio nesrećan slučaj.

4. MIKAEL

PRE NESREĆE

Leto 2015.

Bjanka i ja smo delili san o kući. Kada se rodila Bela, stan na Kungsholmenu nam je ubrzo postao pretesan. Grad nas više nije privlačio. Ono što nam je ranije predstavljalo iskušenje (gradska vreva, noći i tempo) sada nas je samo živciralo i gnjavilo. Bjanka je najviše želela da naša deca odrastaju u nekom mirnom naselju s porodičnim kućama izvan grada, baš kao i ona nekada.

Pažnju su nam privukla predgrađa. Naka, Broma, Sundbi-berj. Ali svuda su bila potrebna milionska ulaganja, a osim toga nismo baš bili oduševljeni ni mogućnošću da nam sedamdeset procenata budućeg mesečnog budžeta odlazi na stanovanje.

I tako smo počeli da pričamo o pokrajini Skone. Nismo imali nikog poznatog tamo, ali su nas prostrane ravnice privlačile, baš kao i blizina ostatku sveta. Ja sam sebi uvrteo u glavu da je tamo na jugu sve bar malo usporenije. Tamo samoostvarenje i karijera nisu bili baš toliko važni, i ljudi su bili spremniji na to da jednostavno uživaju u životu.

„Skone?“, rekla je na to Bjanka. „Nikada mi se nije dopadao Skone.“

To što smo na kraju izabrali malenu Varoš bilo je s jedne strane povezano sa finansijama, a sa druge s poslom. Cene

kuća u Varoši su i dalje bile prihvatljive, barem kada je reč o starim naseljima iz sedamdesetih godina, a ubrzo pošto sam ostao bez posla iskr slo je mesto nastavnika fizičkog vaspitanja u Varoškoj školi.

Više nas ništa nije vezivalo za Stokholm. Nismo imali žive roditelje niti poslove. Moji stari prijatelji su ostali da žive u Geteborgu, dok se Bjanka odavno udaljila od svoje sestre. Pošto smo sada bili roditelji s malom decom, potreba za promenom postala je očigledna, jer smo započinjali novu fazu. A zašto to ne bismo uradili na potpuno novom mestu?

Bilo je to kao neka avantura. Neka staro izgori na lomači, daj nešto novo.

I tako smo se odvezli da razgledamo kuću u skonskoj zabiti zapadno od Lunda, čijeg sam postojanja prethodnih četrdeset godina bio potpuno nesvestan. Kuća je imala sve što smo tražili i još štošta preko toga. Bjanka je oduvek govorila da je raspored prostorija glavna stvar, a ne kvadratura. Naravno, znala je takve stvari pošto je provela deset godina kao agent za nekretnine.

„Možda tu i tamo treba zameniti podnožnu gredu“, rekao je agent koji nam je prodao vilu. „Ali morate se složiti da ima potencijal za kuću iz snova?“

Bjanka se složila.

„A kakve su komšije?“, upitala je.

„Nema tu nikakvih problema“, odvratio je agent smejući se. Sigurno je mislio da se ona šali.

„Varošani su jednostavni ljudi i stoje sa obe noge na zemlji.“

U autu mi je Bjanka spustila ruku na butinu.

„Da damo ponudu?“

Obožavala je tu kuću. Doduše, trebalo je promeniti celu kuhinju, okrećiti zidove i hoblovati parket složen na riblju kost u dnevnoj sobi. Matorci koji su tu stanovali pre nas imali su oštrodlakog jazavičara koji je izlizao pod. Sada je pas ležao sahranjen ispod jedva vidljivog drvenog krsta u samom dnu dvorišta. Jazavičarev sopstvenik je preminuo nekoliko meseci

kasnije pošto je pao s merdevina, ali nas je agent uveravao da on ipak nije sahranjen na imanju.

Prvog vikenda posle Ivandana kartonske kutije sa stvarima našle su se poređane duž zidova dnevne sobe. Deca su spavala u svojim novim sobama u kojima sam lepljivom trakom pričvrstio čaršave preko prozora kao privremeno rešenje dok ne budemo postavili venecijanere.

„Biće nam lepo ovde“, rekla je Bjanka i zagrlila me dok smo stajali na drvenom tremu ispred staklenih vrata.

„Kako je tiho“, rekao sam ja. „Oslušni samo.“

Nisu se čuli automobilski motori, pa čak ni glasovi, samo nežni šum vetra u lišću.

Kada smo te noći otišli na spavanje, vodili smo ljubav onako kako smo to poslednji put radili pre čitave večnosti, to jest u doba pre dece. Trebalo je da započne nova era. Nova kuća, novo mesto, nov vazduh.

Bjanka je vrisnula na sav glas kada je svršila. Smaragdno-zelene oči iščezle su ispod kapaka.

„Probudićeš decu“, prošaputao sam, sav znojav, uz njen vrat.

„Ma zabole me“, produhtala je Bjanka.

„A komšije?“, nasmejao sam se ja.

Sledećeg dana smo se igrali šuge u dvorištu, a Bela se saplela i pala. Duvao sam joj na koleno i palcem otro fleku od trave.

„Flaster“, ridala je Bela.

Ja sam ušao da prekopavam po kartonskim kutijama, a Bjanka je nastavila igru na travnjaku. Ubrzo sam uzaludno isprevrtao polovinu našeg pokućstva i pomalo ljutito se vratio u dvorište.

Kraj kapije su stajale naše nove komšije. Žaklina i njen sin.

„Izvinite ako smetamo. Samo smo hteli da se pozdravimo kako treba.“

U istom trenutku su se Bela i Vilijam u punom trku pojavili iza ćoška kuće, dok im je Bjanka bila za petama.

„Šuga!“, ciknula je moja supruga. „Vilijame, dodirnula sam te!“

Ugledala je posetioce tek pošto sam se nakašljao.

„Joj“, prodahtala je sa osmehom, pa se zaustavila pored mene, a Vilijam joj je odmah preneo šugu.

„Ovo su Žaklina i Fabijan“, rekao sam. „Stanuju u broju petnaest.“

Bjanka se pozdravila s njima, a Žaklina joj je predala kesu pužića sa cimetom.

„Iz *Ike* su. Ja sam, nažalost, očajna u spremanju kolača.“

„Niste trebali“, rekla je Bjanka.

Žaklina se nasmeši.

„Zašto govorite šuga?“, upitao je Fabijan.

Imao je na sebi isti onaj šorc sa tregerima kao i prošli put, istu ispranu majicu i BMW kačket. To je predstavljalo izrazitu suprotnost Žaklininoj elegantnoj letnjoj haljini od tanke, skoro prozirne tkanine.

„Zato što se tako zove“, odvratio je Vilijam. „To je igra.“

Fabijan ga je pogledao kao da mu fali neka daska u glavi.

„To se zove jurke.“

„Pa, postoje različiti nazivi, naravno“, umeša se Žaklina.

Ja sam se složio.

„Kada sam ja bio mali, govorili smo da se igramo vije.“

Fabijan mi uputi pogled istovetan onome kojim je maločas počastio Vilijama.

„E, dobro, nećemo više da vam smetamo“, rekla je Žaklina.

Uverio sam je da nam nipošto ne smetaju.

„Hoćete li nešto da menjate?“, upitala je, pogledom obuhvatajući dvorište.

„Mislim da hoćemo“, odvratio sam. „Ali moraće da sačeka do sledećeg leta.“

„Razume se. Naravno da imate mnogo toga da obavite sad na početku.“

„Ovo nam je prva kuća“, objasni Bjanka. „Ranije smo živeli u stanu, pa je ogromna promena što sad imamo dvorište. Ali jasno je da bismo hteli štošta da izmenimo po svome.“

Fabijan ispruži ruku ispred sebe.

„Ne smete da posećete jabuku“, rekao je.

Bjanka i ja smo se okrenuli prema čvornovatoj vočki u uglu prema ulici.

„To je bilo Bengtovo omiljeno drvo“, rekao je Fabijan. „Posadio ga je kada je sagradio kuću, 1976. Ima isto godina kao i moja mama.“

Žaklinini obrazi se lagano zarumeneše. Ja skrenuh pogled u stranu. Bila je toliko lepa da mi je bilo teško da je gledam u Bjankinom prisustvu. Nekako nije bilo nijednog neutralnog mesta na koje bih mogao da usmerim pogled.

„Fabijan je bio baš blizak sa Bengtom, koji je ranije živeo tu“, rekla je Žaklina. „Bio mu je nešto kao rezervni deda.“

„Razumem“, rekla je Bjanka.

Fabijan nas podozrivo odmeri.

„Zbog čega ste se doselili ovamo?“, upitao je.

„Daj, Fabijane“, umeša se njegova majka, izvinjavajući se. „Ponekad je malo previše radoznao.“

„Dobro je biti radoznao“, rekao sam ja. „Tako se uče nove stvari.“

„Upravo tako“, odvrati Bjanka, čušnuvši me laktom.

Ja sam je često zadirkivao zbog njenog znatiželjnog njuškanja.

„Ali stvarno, zbog čega ste se doselili ovamo?“, nestrpljivo ponovi Fabijan.

„Ja sam se zaposlio u Varoškoj školi.“

Žaklina se sva ozari.

„Vi ste nastavnik?“

„Nastavnik fizičkog.“

„Aha.“

Bela ponovo ciknu tražeći flaster, a Bjanka je izgleda znala gde se tačno nalaze u svem onom metežu posle selidbe.

„Da li mnogo vežbate?“, upitala je Žaklina.

Bez ustezanja me je odmeravala od glave do pete sve dok mi se obrazi nisu zažarili, pa sam skrenuo pogled.

„Ne onoliko koliko bih želeo. Teško je pronaći dovoljno vremena.“

„To i ja kažem“, odvrati Žaklina.

„Možda ćete mi vi biti nastavnik“, rekao je Fabijan. „Nadam se da hoćete.“

„Tja, nikad se ne zna.“

„Fabijan na jesen kreće u Varošku školu. U sedmi razred. Zamislite, moj dečkić se već bliži kraju osnovne.“

Oči su joj zablistale.

Primitio sam nešto čudno u načinu na koji su se ona i Fabijan zgledali, ali nisam uspevaio da protumačim šta tačno.

„Sada bismo stvarno morali da idemo“, rekla je Žaklina i otvorila kapiju koja je vodila u središte naselja.

„Prijatan dan“, rekao sam.

„I hvala za kolače“, rekla je Bjanka, koja je najzad uspela da nađe kutiju sa flasterima na kojima se nalazio medvedić Bamse.

„Nema na čemu. Baj-baj!“

Žaklina nam mahnu preko ograde.

„Deluju baš fino“, rekla je Bjanka.

Ja sam je cmoknuo u obraz.

„Apsolutno. Ali nadam se da ipak neću predavati Fabijanu. Nije baš sjajno kada si nastavnik svom komšiji.“

Bjanka se nasmeja.

„Upozorila sam te. Tako je to u ovakvim mestima. Nikada više nećeš moći da ostaneš anonimn.“

„Dobro, dobro, da ne izmišljamo probleme unapred“, rekao sam.

„Naravno da ne. A sada nas čeka krećenje. Tri spavaće sobe i kuhinja.“

Boja je već stajala na tremu.

„Hoćemo li da nastavimo šuge?“, upitao je Vilijam, dotrčavši iza ugla kuće.

„Tata i ja ćemo sada da krečimo“, rekla je Bjanka. „Morćete malo da se igrate sami.“

Baš sam hteo da podignem dve kofe s bojom, kada se kapija ponovo otvorila iza mene.

„Zdravo, zdravo.“

Žena od sedamdesetak godina zakoračila je na travnjak radoznalo se osvrćući oko sebe.

„Samo sam želela da vam poželim dobrodošlicu u Galamdžijsku ulicu“, rekla je pruživši ruku. „Ja se zovem Gun-Brit i stanujem u kući naspram vaše.“

Rukovala se sa Bjankom i progovorila tišim glasom.

„Pomislila sam kako bi bilo bolje da upoznate još nekog iz naselja. Nisu svi kao oni tamo.“

Blago je cimnula glavu u pravcu kuće u kojoj su stanovali Žaklina i Fabijan.

„Ali ovo je stvarno lep kraj“, rekla je Gun-Brit. „Vlada izuzetno jedinstvo. Svi se pomažu i paze jedni na druge. Sigurna sam da će vam ovde biti prijatno.“

Video sam kako se Bjanka napreže da zadrži vedar izraz na licu. Ona nije volela ovakve stvari. Problem sa komšijama, obično je govorila, sastoji se u tome što su oni kao ruski rulet: nikad ne znaš šta ćeš dobiti. Pre selidbe je isticala važnost zaštite od tuđih pogleda i izdvojenosti. Među najboljim stranama života u kući jesu visoka živica od tuja i kapija.

„Mi smo već stekli sjajan utisak“, rekao sam ja i još se šire osmehnuo.

„Dobro, dobro, neću dalje da vam smetam“, rekla je Gun-Brit. „Shvatam da imate mnogo posla.“

Pa ipak nije ničim pokazivala da namerava da ode. Sve dok ja nisam podigao kofe s bojom i ponovo joj okrenuo leđa.

„Dobro, onda se vidimo kasnije“, rekla je naposletku, kre-
nuvši prema kapiji. „Prijatan dan.“

Jedva da je stigla da je zatvori iza sebe pre nego što je Bjanka
prišla da proveri kako se kapija zatvara.

„Šta misliš, da li na ovo može da se stavi katanac?“

5. MIKAEL

POSLE NESREĆE

Petak, 13. oktobar 2017.

Čekaonica u urgentnom centru podrhtavala je od prigušenog ogorčenja. Pogledi skrenuti u stranu i jedna noga koja trupka po podu, napad kašlja koji se pretvara u škripavo ridanje, tihi jecaji iza maramice.

Bolničarka mi je otvorila vrata.

„Jeste li vi muž Bjanke Andešon?“

„Da, gde je ona? Šta se događa?“

„Pođite sa mnom“, rekla je bolničarka, pa me povela hodnikom do neke skućene prostorije sa dve obične stolice.

„Kada ću moći da vidim svoju ženu?“

„Lekari su je upravo zbrinuli. Doći će ovamo da vas obaveste čim to bude bilo moguće.“

Sav sam trnuo od neizvesnosti, osećao sam žmarce i peckanje u nogama. Kako li je Bjanka? Mora da postoji nešto što bih mogao da uradim.

„Za početak, sedite“, rekla je bolničarka. „Hoćete li nešto da popijete?“

Glas joj je bio blag, ali ona za mene nije imala lice. Video sam samo beli mantil kada je hitro izašla na vrata poput sablasti.

Ubrzo se vratila sa šoljom mlake vode.

„Izvolite.“

Meni se ruka tresla toliko da je polovina završila na podu. Usta su mi bila utrнула, nisam mogao da kontrolišem usne.

„Sigurno će se izvući“, rekao sam.

To zapravo uopšte nije bilo pitanje.

Bolničarka je duboko udahнула, a ja sam joj prvi put ugleđao oči. Sijale su od uznemirenosti.

Bjanka je pre sat vremena bila podjednako besmrtna kao i svi ostali u mom okruženju, pomisao na to da bi njen život mogao da se okonča delovala je toliko udaljeno da je jedva postojala. Sada više nije bilo tako, sve se promenilo za tren oka.

„Molim vas, neko mi mora reći šta se događala!“

Ustao sam i zateturio se ka sredini sobe.

„Dođite“, rekla je bolničarka. „Biće bolje da sednete.“

Morao sam da se pridržim za nju, u meni više nije bilo snage.

„Htela je biciklom da ode po feta-sir“, rekao sam pošto sam se ponovo našao na stolici.

Bolničarka je delovala iznenađeno.

„A feta se ne stavlja u takose“, nastavio sam. „Ne znam ni sam koliko sam joj puta to rekao.“

Opsovao sam samog sebe.

Šta se to dogodilo s nama?

„Ja zapravo takođe volim fetu u takosima“, rekla je bolničarka onim blagim glasom.

Protrljao sam slepoočnice, pokušao da se nasmešim.

Ranije sam voleo sve one Bjankine sitne osobenosti. Feta-sir u takosima, noćnu lampu koja mora da svetli dok spavamo, ali se gasi kada vodimo ljubav, njen nerazumni strah od ptica, način na koji slaže ćebad, džepne lampe, prsluke za spasavanje i ašov u autu svaki put kada idemo na put duži od trideset kilometara, način na koji bi zažmurila dok se vozimo kroz tunele ili preko visokih mostova. Neprestano prćkanje po mobilnom. Loša navika da gugla sve moguće odgovore pre nego što ja uopšte uspem da izgovorim pitanje do kraja.

Kada su se sve te šarmantne osobine pretvorile u nešto iritantno?

Nije trebalo da se selimo u Varoš.

Kad se sada osvrnem na sve to, neke od Bjankinih neuroza deluju mi dalekovido na neki zastrašujući način. Govorila je da komšije treba držati na odgovarajućem odstojanju, da ni sa jednim od njih ne treba uspostavljati odnos dublji od onog koji podrazumeva da jedni drugima praznite poštansko sandučće kada onaj drugi otputuje na odmor.

„Da li biste želeli da nekog pozovete?“, upitala je bolničarka. „Imate li mobilni telefon kod sebe?“

Izvadio sam ga iz džepa.

Sijenu, naravno, Bjankinu stariju sestru. Moram da javim njoj. Ali kako se ovako nešto javlja preko telefona? I to sestri koju nisam video nekoliko godina. Koju smo napustili i prestali da joj se javljamo.

„A šta ako je prekasno?“, prošaputao sam.

Bolničarka me je ozbiljno pogledala.

Kako je to nepravedno, jebiga. Bjanka ovo ne zaslužuje. Od-
uvek sam mislio da pravda pobeđuje. Dobro se dobrim vraća.

Pritisnuo sam šake na lice i počeo ubrzano da dišem u tami. Pred očima mi je sevalo. Slika Bjankinog obraza priljubljenog za asfalt, njeni sklopljeni očni kapci i griva kose nalik na buket zlata naspram crnila.

Zatreptao sam da izbrišem tu sliku i pokušao da umesto nje zamislim neku drugu. Bjankin srcasti osmeh i razigranost u njenom pogledu. Naše vespe na safariju duž obale Sardinije, sve one noći pod zvezdama. To kako mi je stalno mažnjavala košulje i džempere i onaj miris kada mi ih vrati. Prstenje koje smo kupili i natpis koji smo naručili: *zauvek*. Koliko dugo traje zauvek?

6. MIKAEL

PRE NESREĆE

Leto 2015.

Kiša nije padala nekoliko nedelja. Sunce je pržilo, a temperature su bile mediteranske. Bjanka i ja smo stajali svako na svojim sklopivim merdevinama i krečili zidove spavaćih soba, dok su se deca napolju igrala na travnjaku.

„Mama, tata! Kad ćete da završite?“

Predložio sam da im kupimo bazen na naduvavanje.

„Ne znam“, odvrtila je Bjanka. „Najveći broj dece se udavi u plitkoj vodi.“

Bio sam primoran da to izguglam i uverim se da je istina, iako se zapravo udavi sasvim mali broj dece, većina su muškarci od sedamdesetak godina.

„Morate da pijete vodu. Potrebno nam je mnogo više vode nego što mislimo“, govorila je Bjanka i mazala decu sve dok ne zaliče na male gejše.

„Još dva sata i idemo na plažu.“

Bela i Vilijam radosno ciknuše, a Bjanka me šljepnu po zadnjici tako da sam se zaljuljao na merdevinama.

„Hajde, Rembrante. Ubrzaj tempo u poslednjoj četvrtini.“

Bila je zaista neodoljiva u radnim pantalonama isflekanim bojom i prevelikom potkošuljom. Imao sam opipljiv osećaj da

će od sada sve biti dobro. Dok smo spirali sa sebe razređivač pod baštenskim crevom, Bjanki se neka seta ukazala u očima.

„Tata bi ovo obožavao. Zamisli da mu se pružila prilika da nam pomogne.“

Bilo je prošlo tek godinu dana otkako je izgubila oca. A on je sve do poslednjeg trenutka, dok mu je kancer polako izjedao telo, petljao po bašti oko vikendice, peo se na krov i nešto kucao, šrafio i farbao.

S njim je usnula cela jedna generacija. Bjankinih i mojih roditelja sada nije bilo, i više nismo mogli žmuriti na činjenicu da vreme nije beskonačno.

Jedne večeri smo u zalazak sunca sedeli ispred kuće i rashlađivali se penušavim vinom pošto su deca zaspala, kada se kapija otvorila, a penzioneri iz susedne kuće umarširali unutra.

„Ehej, zdravo!“ oglasila se Gun-Brit. „Kako vas dvoje samo uživate.“

„Ajoj“, izustio je Oke. „E, *ovo* već ne izgleda dobro.“

„Šta to?“

Pogledao me je kao da se šalim.

„Pa travnjak vam je mrtav.“

Obuhvatio sam pogledom žutu ledinu sličnu preriji. Bio sam isuviše zaokupljen drugim brigama da bih se bavio pokušajima da održavam travnjak zelenim.

„Na snazi je zabrana zalivanja“, rekao sam.

„Da, da, moraš da iskopaš svoj bunar“, odvratio je Oke. „Ne znam koliko sam puta to govorio Bengtu, ali i sa tim je bilo kao i sa svim drugim. Nije me slušao.“

„To je već pitanje za kasnije“, rekla je Bjanka. „Ovog leta su nam prioritet kuhinja i spavaće sobe.“

„Mogu to da razumem“, odvratio je Oke. „Neko vreme ćete imati pune ruke posla. Bengt je po mnogo čemu bio dobar čovek, ali je uz to sasvim sigurno bio i pravi lenjivac.“

„Ma slušaj ti njega“, ubaci se njegova supruga. „Zar ne znaš da se o mrtvima govori sve najbolje.“

„Čuo sam da ste upoznali i Žaklinu i dečaka“, rekao je Oke, dok je koračao oko garaže i kuckao po fasadnim daskama. „Ne želimo ništa da vam govorimo o njima. Bolje je da sami steknete svoje mišljenje.“

„Da, to je najpoštenije“, složila se Gun-Brit.

„Ali taj dečak“, nastavi Oke. „Nije baš sasvim kako treba.“

Bjanka se umalo nije zagrcnula šampanjcem. Oke je imao zaista poseban način da nešto ne kaže.

„Jeste li upoznali Ulu?“, upita Gun-Brit umesto toga. „Stanuje u broju četrnaest. Drag momak.“

Po svoj prilici nije pročitala presudu u *Leks-bazi*.

„Ovo u svakom slučaju treba da zamenite“, rekao je Oke, ruke položene na fasadu garaže. „Sve đuture.“

Pritom se obraćao meni.

„Mislili smo da to za početak ofarbamo“, rekla je Bjanka.

Oke se zakikota.

„To vam je kao da šminkate krmaču.“

„Ali nismo zbog toga došli ovamo“, ubaci se Gun-Brit. „Želeli smo da vas pozovemo na ovogodišnju komšijsku zabavu.“

Oke odmah zaboravi na garažu. Zakoračio je na terasu.

„Znate, Gun-Brit i ja svakog leta priređujemo malu zabavu za sve koji stanuju u naselju. Uvek nam je drago kada se nove komšije usele u Galamdžijsku ulicu. Mi se ovde svi držimo zajedno.“

„Hvala na pozivu“, rekla je Bjanka. „Baš dobro zvuči.“

„Tako će i biti, u to budite sigurni“, rekao je Oke.

Bjanka i ja smo ostali da sedimo i mašemo im bez reči dok su se udaljavali kroz dvorišnu kapiju.

„Baš je krasno kad imaš komšije“, rekla je Bjanka i dopunila nam čaše.

„Možda bismo mogli da preskočimo tu zabavu?“, predložio sam.

„Jesi li normalan? Pa to bi bilo pravo samoubistvo u društvenom smislu. Ne bismo mogli da ostanemo ovde.“

„Ali maločas si rekla...“

„Ti stvarno ne znaš kako to funkcioniše, dragi“, rekla je Bjanka. „Komšije treba da držiš na odstojanju, ali nipošto ne smeš da ispadneš nedruštven ili nezahvalan. Ima da idemo na tu komšijsku zabavu i da pritom izgledamo kao da se neviđeno provodimo.“

Spustio sam joj glavu u krilo i zasmejao se.

„Ne bih opstao ovde ni nedelju dana bez tebe.“

Provukla mi je prstima kroz kosu.

„Nigde ti ne bi opstao bez mene, srce.“

„Jesi li se pokajala što smo se doselili ovamo?“ , upitao sam.

Ton mi je bio šaljiv, ali se negde ispod ipak nazirala ozbiljnost.

Bjanka je odugovlačila sa odgovorom. Prsti su joj se upleli u moju kosu.

„Naravno da ne. Mislim da nam ovde može biti sjajno.“

Odahnuo sam, ali ipak sam osećao neku težinu kako mi pritiska ramena.

Kasnije u toku te nedelje sedeo sam u ležaljci u hladu i pokušavao da otarem fleke od boje sa grudi kada su Vilijam i Bela dojurili u dvorište.

„Tata, tata! Smemo li da se igramo s Fabijanom?“

Poskakivali su ispred mene zažarenih očiju.

„Da, naravno.“

„On ima trampolinu, znaš“, rekao je Vilijam.

„Trampolinu?“, ponovi Bjanka, koja se upravo pojavila na drvenom tremu.

Polu godine pre toga Vilijam je hteo da ide u trampolina-park, ali je sve otkazano pošto je Bjanka pročitala koliko dece u Švedskoj svake godine na taj način slomi neku kost.

Vilijam ovoga puta nije imao nameru da se preda.

„Ali ova je baš mala“, rekao je molećivo.

Bjanka me pogleda. Već je unapred znala šta mislim o tome. Donošenje ovakvih odluka za nju je predstavljalo muku, ali ipak je bila svesna toga da će morati da popusti.

„Najbolje će biti da i ti kreneš s njima i pogledaš“, rekla mi je.

„Okej.“

Mene trampolina nije brinula. Ali Fabijan? Bio je malo prestar da se igra s Belom i Vilijamom.

„A daj“, oglasila se Bela. „Molim te, tata.“

„Naravno, samo trenutak.“

Navukao sam majicu preko glave i otrpatrio decu do dvorišta porodice Selander. Fabijan je već stajao na trampolini, a Vilijam i Bela su za tren oka poskidali sandale, spremni da se popnu na nju. Bila je to zaista jedna od najmanjih trampolina koje sam ikada video. Morali su da skaču naizmenično, jer je jedino tako bilo izvodljivo.

„Ehej, zdravo!“

Žaklina je izašla na dvorišna vrata i umalo nije naletela pravo na mene. Duga kosa joj je bila vezana u punđu, a oči sakrivene iza crnih naočara za sunce. Na sebi nije imala ništa osim jarkocrvenog bikinija.

„Zdravo“, rekao sam ja, skrećući pogled.

Koliko golotinje na sve strane.

„Baš fino što ste navratili. Jesi li za sladoled?“

Žaklina je bez ikakve naznake ustručavanja podigla naočare na glavu obema rukama, time još više izloživši savršeno preplanulo telo.

Nisam znao gde da gledam.

„Hvala, ali moram da nastavim sa krečenjem“, rekao sam, pokazujući na fleke od boje na svojim rukama.

Žaklina se nasmeši, odmeravajući me pogledom.

„Jadničci. Samo se satirete od posla.“

„Da li je okej da ostavim decu ovde?“, upitao sam.

Nasmejala se i klimnula glavom.

„Samo ti kreči. Mi ćemo se snaći.“

Prošla je toliko blizu mene da mi je miris kokosovog ulja zagolicao nozdrve. Kada je došla do ležaljke na travnjaku, izula je japanke i protegnula nauljeno telo, zabacivši ruke iza glave. Nije trebalo da piljim, ali bilo je teško odoleti.

„Dolazim po vas za sat vremena“, rekao sam Vilijamu i Beli. „A uostalom, znate i sami da dođete kući.“

Nisu imali kad da mi odgovore.

Dok sam se vraćao kroz naselje, sunce je stajalo nisko iznad krovova kao džinovski plameni krug koji se probio kroz nebo. Znoj mi se slivao niz čelo, a pred očima sam video zvezde i oblake crvene i žute boje. Da ne bih bio sasvim zaslepljen, morao sam da skrenem pogled, koji se slučajno zaustavio na kući levo. Bio je to broj četrnaest, u kom je stanovao Ula Nilson, čovek osuđivan zbog nasilja.

Trajalo je sasvim kratko, sekundu ili dve. Zatreptao sam i pogledao gore prema slemenu kuće. Zurio je pravo u mene odozgo, s prozora na zabatu. Bio je to oštar, intenzivan pogled.

Čim je shvatio da sam ga video, nestao je.